

بیشتر بدانیم

۱) حکایت جوان و راهزن ، برگرفته از کتاب سبحة الابرار نوشته ی جامی ، شاعر و نویسنده ی قرن نهم هجری است .

۲) نیایش درس آخر کتاب فارسی با دوبیت شعر از دفتر اول مثنوی معنوی و چند بند دعا از کتاب فیه ما فیه جلال الدین محمد مولوی در راز و نیاز با خداوند به پایان رسید .

توصیه های املائی : یکی از راه های مهم تقویت املا به کار بستن هم خانواده هاست . اگر شما کلمات هم خانواده را بشناسید ، به راحتی می توانید املائی صحیح آن ها را بنویسید .

تمرین

۱) بیت زیر چند جمله دارد ؟

بخور در سفره ی ما هرچه خواهی

- بیا زین ره به قصر پادشاهی

۲) شخصیت مور را در یک جمله تعریف کنید ؟

۳) از درس ۱۷ شش ترکیب وصفی پیدا کن و از حکایت جوان و راهزن و از بخوان و بیندیش هم می توانی استفاده کنی ؟

۴) عبارات و ابیات زیر را به نثر ساده ی امروزی بازگردانی کنید ؟

که با پای ملخ می کرد زوری

- به راهی در سلیمان دید موری

که شد پیرایه ی پیری جوانی

- بکوش اندر بهار زندگانی

- گفت : نیکو آید از گوشت من هریسه

ولیکن همه موی بودش سپید

- به چهره نکو بود برسانِ شید

- بر درِ مسجد ایستاد تا صبح

(۵) از شعر کار و تلاش چه چیزهایی یاد گرفتی ؟ سه مورد بنویس .

(۶) جدول را کامل کن ؟

کامل	مخفف
	رَه
ناگهان	
	گرت
	ناید
راهی	

(۷) مفهوم بیت زیر را در چند جمله بنویسید ؟

که شد پیرایه ی پیری جوانی

- بکوش اندر بهار زندگانی

(۸) برای هر کلمه دو هم خانواده بنویس ؟

- قناعت :

- عاقل :

- جسم :

- تدبیر :

(۹) با حروف زیر چهار کلمه بنویس که دارای ارزش املائی باشد ؟

م / ق / ط / غ / ل / ع / ص / ت / ح / س / و / ن / ی / ظ

۱۰) از نیایش پایان کتاب دو جمله پیدا کن که در آن‌ها از نشانه‌های ربط استفاده شده باشد؟

تست های درس

۱) مفعول در کدام گزینه به درستی مشخص نشده است؟

الف) ره امروز را مسپار فردا   ب) ز مور آموز رسم بردباری

ج) من این پای ملخ ندهم به صد گنج   د) بیا زین ره به قصر پادشاهی

۲) در بیت زیر چه آرایه‌ی ادبی مشهود است؟

مکش بیهوده این بار گران را   میازار از برای جسم، جان را

الف) تضاد   ب) تشبیه   ج) تشخیص   د) تلمیح

۳) کدام گزینه جمع است؟

الف) خونا به خوردن: کنایه از رنج و تحمل سختی زیاد

ب) ره امروز مسپار به فردا: ضرب المثل است (کار امروز به فردا واگذار کردن)

ج) ز هر بادی پریدی چون پر گاه: آرایه تشبیه دارد

د) به زحمت خویش را هرسو کشیدی: خویش نهاد است

۴) نهاد در همه گزینه‌ها مور است به جز .....

الف) که با پای ملخ می کرد زوری   ب) وزان باد گران هر دم خمیدی

ج) ز هر گردی برون افتادی از راه   د) ره است اینجا و مردم رهگذارند

۵) کدام گزینه مخفف نیست؟

الف) زین   ب) کای   ج) برون   د) دم

۶) کدام گزینه با «عزم» هم خانواده نیست؟

الف) عازم   ب) اعزام   ج) عزیمت   د) عزیز

۷) اگر بخواهیم شبکه‌ی معنایی (یا همان آرایه‌ی تناسب) داشته باشیم، کدام گزینه با بقیه در یک گروه قرار

نمی‌گیرد؟

الف) جوانی   ب) پیری   ج) زندگانی   د) بهار

۸) در شعر «کار و تلاش» منظور شاعر از بهار زندگانی و پیرایه‌ی پیری چیست؟

الف) مال و ثروت   ب) دوران کودکی   ج) دوران جوانی   د) علم و دانش

۹) کدام واژه با بقیه در یک خانواده قرار نمی‌گیرد؟

الف) قناعت (ب) قانع (ج) اقناع (د) عنقا

۱۰) ساخت کدام واژه با بقیه فرق دارد؟

الف) خونابه (ب) بردباری (ج) خوشتر (د) هشیاران

۱۱) از رفتار مورچه می آموزیم؟

الف) قناعت کار باشیم

ب) اهل کار و تلاش باشیم

ج) کار امروز را به فردا نیفکنیم

د) همه موارد صحیح است

۱۲) مَلِک، مَلْک، مِلْک، مُلْک به ترتیب به چه معنا هستند؟

الف) فرشته، زمین، سرزمین فرمانروایی پادشاه، پادشاه

ب) پادشاه، فرشته، زمین، سرزمین فرمانروایی پادشاه

ج) زمین، فرشته، سرزمین فرمانروایی پادشاه، پادشاه

د) سرزمین فرمانروایی پادشاه، پادشاه، فرشته، زمین

۱۳) جمع واژه های مَلِک، مَلْک، مِلْک به ترتیب کدام است؟

الف) ملوک، ملائک، املاک

ب) املاک، ملوک، ملائک

ج) ملائک، املاک، ملوک

د) ملوک، املاک، ملائک

* خود سنجی درس هفدهم :				
ن ت	ق ق	خ	خ خ	
				۱) داستان های مختلف و شعرها را به خوبی خلاصه کرده و مفهوم آن را درک می کنم .
				۲) در پیدا کردن نشانه های ربط مهارت پیدا کرده ام .
				۳) کلمات هم خانواده را به خوبی می شناسم .
				۴) با ترتیب اجزای جمله در شعر و نثر آشنا شدم .

ن ت	ق ق	خ	خ خ	* والدین سنجی :
				۱) فرزندم با توجه به ترتیب اجزای جمله ، جملات و ابیات را به نثر امروزی بازگردانی می کند .
				۲) شعر را به صورت داستان می نویسد و بیان می کند .
				۳) با ترتیب اجزای جمله در شعر و نثر آشنا شده است .

به پایان آمد این دفتر ، حکایت همچنان باقی است ...